

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Henryk
Nazwisko: Duchnowski
Miejsce urodzenia: Brzeziny gm. Trzcianne pow. Białystok
Data urodzenia: 06-09-1923
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Jadwiga
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Henryk Duchnowski (ur. we wrześniu 1923 r.) od roku 1942 był członkiem konspiracyjnej placówki i żołnierzem Narodowych Sił Zbrojnych, a następnie żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenach powiatów Łomża, Pisz, Mońki i pow. białostockiego (do października 1950 r.). Nosił pseudonim "Wróbel". W roku 1950 Henryk Duchnowski walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju w szeregach partyzanckiego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus". Henryk Duchnowski pseudonim "Wróbel" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach PUBP Białystok i WUBP w Białymstoku z lat 1947-1951. Zapisano w nich między innymi, że Henryk Duchnowski należał do "nielegalnej organizacji NSZ" i był to także "szeregowy członek NZW", który "ujawnił się dn. 14.04.1947 przed Komisją przy PUBP w Białymstoku", ale "broni nie zdał". Zanotowano, że Henryk Duchnowski „dn. 20 X 1950 r. we wsi Brzeziny gm. Trzcianne pow. Białystok został zabity w czasie trwania operacji” (tj. w czasie obławy grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW na kilku partyzantów NZW). W ww. obławie UB, przeprowadzonej w gminie Trzcianne w dniach 17-20 października 1950, został także zabity Stanisław Januszczczyk pseud. „Dąb”, a ranny Bronisław Supiński pseud. "Brzeziniak" został ujęty i skazany na dożywotnie więzienie.	Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.	

Henryk Duchnowski pseudonim "Wróbel" figuruje (wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach i materiałach operacyjnych UB z PUBP Łomża i WUBP w Białymstoku z lat 1950-1953 dot. rozpracowania i zaplanowanej likwidacji partyzanckiego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus" (od końca marca 1952 pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza pseud. „Ordon”). Akta te zawierają m.in. liczne plany operacyjne UB z WUBP w Białymstoku i Dep. III MBP, meldunki i raporty kilku jednostek UB, charakterystyki i spisy członków oddziału "Wiarusa", w tym zapisy dot. Henryka Duchnowskiego, a także doniesienia tajnych informatorów i agentów UB. Henryk Duchnowski figuruje m.in. w "meldunku specjalnym" UB z dn. 28.10.1950 dot. "likwidacji" trzech partyzantów NZW, w tym H. Duchnowskiego - we wsi Brzeziny w dniach 17-20 października 1950 (na str. 273-274).

IPN Bi 011/22 t. 4 (161/IV/E).

Henryk Duchnowski pseudonim "Wróbel" występuje (wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach i materiałach operacyjnych i śledczych UB z PUBP Białystok i WUBP w Białymstoku z lat 1949-1954. Akta te dot. rozpracowania członków i żołnierzy Komendy Powiatu NZW krypt. "Bałtyk" - działających w latach 1945-1950 na terenach powiatu Białystok i powiatów okolicznych. Akta te zawierają m.in. "charakterystykę sprawy" i komendy krypt. "Bałtyk", schemat łączności NZW na terenie pow. Białystok, spis tamtejszych i znanych UB członków NZW, wykaz osób z gminy Choroszcz, pow. Białystok - sądzonych przez komunistyczny WSR i plan rozpracowania członków AK-WiN, NSZ i NZW zatrudnionych w szpitalu w Choroszczy. W tych aktach zapisano między innymi, że Henryk Duchnowski pseudonim "Wróbel" (zapisany też jako Henryk Juchnowski) to "dowódca II plutonu" podległego Komendzie Powiatu NZW krypt. "Bałtyk".

IPN Bi 011/19 (159/IV).

Henryk Duchnowski pseudonim "Wróbel" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach KW MO w Białymstoku z roku 1976 zatytułowanych "Charakterystyka nr 13". To opracowanie SB dot. zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus"/ "Szalony" i następnie pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza „Ordona” - działającego od maja 1947 do grudnia 1952 na terenach powiatu Łomża i pow. Wysokie Mazowieckie oraz pow. białostockiego. Zapisano między innymi (na str. 32-33 w t. 1), że Henryk Duchnowski został "w 1942 r. завербованы do NSZ przez Ostrowskiego Ignacego ps. >Дąброва< (...) i przydzielony do oddziału >Јодły< kompanii >Вітка< (...) W końcu maja 1950 r. przyłączył się do grupy dowodzonej przez Supińskiego Bronisława (..) Dnia 20 X 1950 r. w trakcie prowadzonej operacji zbrojnej [grupy operacyjnej UB i KBW] we wsi Brzeziny gmina Trzcianne został zabity podczas stawiania oporu".

IPN Bi 019/7 (1/7) t. 1-3.

Henryk Duchnowski pseudonim "Wróbel" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach KW MO w Olsztynie z lat 1979-1989 zatytułowanych "Charakterystyka nr 31". To opracowanie olsztyńskiej SB dot. zbrojnego oddziału NZW "bez nazwy" działającego w latach 1945-1946 na terenach powiatu Pisz i pow. Łomża. W kwestionariuszu osobowym dot. Henryka Duchnowskiego zapisano między innymi (na str. 34), że Henryk Duchnowski pseudonim "Wróbel" został "w 1945 r. zawerbowany do NZW" jednak "bliższych danych brak".

IPN Bi 065/40 (819/IV), IPN Bi 087/413/D (819/4) mikrofilm..